

УДК 811.161.2'374

**ЛІНГВОКРАЇНОЗНАВЧИЙ СЛОВНИК ВЛАСНИХ НАЗВ У СИСТЕМІ
ВИКЛАДАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ДЛЯ ЧУЖОЗЕМНОЇ АУДИТОРІЇ
(НА МАТЕРІАЛІ НАЗВ ФЕСТИВАЛІВ, ЯРМАРКІВ, СВЯТ/
СВЯТКУВАНЬ)**

Галина Тимошик

Львівський національний університет імені Івана Франка

Систематизація та вивчення геортонімів та панегіронімів крізь призму лексикографічного опрацювання належить до сфери перманентно важливих завдань лінгводидактики. Ці онімні реалії презентують окремий фрагмент мовної дійсності, яка виявляє особливе світосприйняття та світорозуміння певного етносу.

Ключові слова: геортоніми, панегіроніми, онімні реалії, етнокультурна специфіка геортонімів, панегіронімів.

Вивчення чужої мови за специфікою процесу обміну інформацією та мовнокультурною неоднорідністю комунікантів (викладачів та студентів) можемо проінтерпретувати як один із різновидів міжкультурної комунікації.

Учасники навчального процесу, що є своєрідними комунікантами, належать до різних „мовнокультурних спільнот”, мають неоднакову „комунікативну компетенцію” [див. 2: 83], використовують різні національні мови, які презентують ідіоетнічне світосприйняття і світорозуміння, однак у навчальному процесі основну увагу зосереджено на тій мові, яку вивчають (як правило, це рідна мова викладача).

Одним із найперспективніших напрямів вивчення мови як чужої є навчальна лексикографія. Будь-який словник є невичерпним джерелом різноаспектної (лінгвістичної та ін.) інформації для чужоземця.

Праця над лінгвокраїнознавчим словником вимагає особливого підходу, оскільки він є концентром культурних смислів, втілених у значеннєвій палітрі того чи іншого слова, особливостях його функціонування та поєднання з іншими словами.

Лінгвокраїнознавчий словник – найважливіший тип навчально-лексикографічних праць, які дозволяють презентувати специфіку культурного коду („код культури – 1. Спосіб, яким конкретна культура членує, категоризує, структурує, оцінює світ, що оточує членів певної національної лінгвокультурної спільноти; „сітка”, яку культура „накидає” на навколишню дійсність. К.к. співвідносяться з древніми архітиповими уявленнями людини. К.к. формують систему координат, котра містить і відтворює еталони культури” [2: 74]) мови, яку вивчають чужоземці (у нашому випадку – української).

У лінгвокраїнознавчих словниках відображено окремий фрагмент мовної картини світу, яка є „лінгво- чи етноспецифічна, тобто відображає особливий спосіб світобачення, властивий окремій мові, культурно значимий для неї, такий, що виокремлює її від будь-яких інших мов. Реально „особливий спосіб світобачення” виявляється в національно специфічному наборі ключових ідей – своєрідних семантичних лейтмотивів, кожен з яких можна виразити багатьма однаковими за

природою мовними засобами – морфологічними, словотворчими, лексичними і навіть просодичними” [14: 35].

На кафедрі українського прикладного мовознавства Львівського національного університету імені Івана Франка триває праця над лінгвокраїнознавчим словником власних назв. Світ побачило уже п’ять випусків цього словника, які укладено за тематичним принципом, де реєстровими одиницями є різні групи онімів, а саме: *топоніми* („**Географічні назви**” (уклали З. Мацюк, Н. Станкевич, О. Кровицька)), *геортоніми* („**Назви релігійних свят**” (уклала Л. Антонів); „**Назви державних свят та пам’ятних дат**” (уклала Д. Добрусинець)), *астроніми* („**Астронімічні назви**” (уклали І. Процик та Г. Тимошик)), *антропоніми* („**Власні імена людей**” (уклали В. Кужелюк та Д. Якимович-Чапран)). Близька до завершення робота над укладанням інших онімних груп.

Вважаємо, що доопрацювання потребує група геортонімів (геортонім – „Вид ідеоніма... Власне ім’я будь-якого свята, пам’ятної дати, урочистості, святкування, фестивалю... Свято можуть святкувати один день чи декілька днів, але кожне зі свят визначене в часі, тому геортонім суміжний з поняттям хрононім¹” [7: 48]), оскільки викладачі кафедри („**Назви релігійних свят**” (уклала Л. Антонів) [1]; „**Назви державних свят та пам’ятних дат**” (уклала Д. Добрусинець)) [5] розглянули лише один блок онімних найменувань (свята, проведення яких регламентоване державою, церквою, давніми звичаями). Поза увагою залишена група геортонімів, що ідентифікують заходи, які проводять за ініціативи країни, міста, мистецької групи тощо, святкування яких не є обов’язковим, а самі вони зорієнтовані здебільшого на те, щоб розважити людей. Також ці заходи можуть змінюватися в часі (наприклад, Фестиваль кави у новочасі називають ще й міським святом „На каву до Львова”) та зникати.

Оскільки лексикографічно не відтворено важливого фрагмента ідеонімів, які можуть мати глибоке історичне коріння, представляти різноаспектне буття українського народу та його етнокультурну специфіку крізь призму різноманітних заходів, то чужоземець втрачає важливий пласт мовнокультурної інформації, яка б дозволила йому пізнати життя того народу, мову якого він вивчає.

До переліку геортонімів належать назви фестивалів („**Фестиваль**, -ю, ч. Масове свято, на якому показують досягнення певного виду мистецтва; показ, огляд досягнень якого-небудь виду мистецтва.” [4: 1533]), різноманітних святкувань (міських свят „Свято пампуха”, фестин „Велика гаївка”, гулянь тощо).

Фестивалі не є монолітними, типовими за своїм масштабом, тематикою, тривалістю, пишністю та розмахом святкування.

За масштабом проведення фестивалі бувають *міжнародні* (Міжнародний етнічний фестиваль „Країна мрій”), *всеукраїнські* (Всеукраїнський молодіжний фестиваль „Перлини сезону”), *регіональні* (Регіональний театральний фестиваль „Січеславна” у Дніпропетровську), *міські* (Фестиваль давньої музики у Львові).

За змістом та тематикою фестивалі диференціюють на: *мистецькі*, *гастрономічні* (Фестиваль кави), *туристичні* (Міжнародний туристичний фестиваль „Швейк Фест Галичина”), *фольклорні* (Міжнародний фольклорний фестиваль „Етновир”), *етнофестивалі* (Міжнародний етнічний фестиваль „Країна мрій”;

¹ Хрононім – Власне ім’я історично значимого відрізка часу... з хрононімами пов’язані назви свят і пам’ятних дат” [7: 147].

Міжнародний гуцульський фестиваль) та *екофестиваль* – новітній різновид (Міжнародний екокультурний фестиваль „Трипільське коло”) та ін.

Найбільш розповсюдженими є мистецькі фестивалі, які поділяємо на *театральні фестивалі* („Золотий лев”), *кінофестивалі* („Молодість”), *музичні фестивалі* („Червона рута”), *фестивалі ужиткового мистецтва* („Залізний лев” – фестиваль ковальського мистецтва) та ін.

Розповсюдженими є так звані святкування, у яких поєднано різні типи дійств, наприклад фестивалі-ярмарки (ужгородський фестиваль-ярмарок вина „Сонячний напій”).

Чужомовна лексема *фестиваль* „[франц. festival < лат. festivus – веселий] – огляд найкращих досягнень мистецтва” [8: 932] тривалий час побутує в україномовному вимірі. На її основі утворився відіменний прикметник *фестивальний* „*фестивальний*, -а, -е. Стос. фестивалю. *Фестивальний тиждень*. // Який відбувається на фестивалі, виконуваний на фестивалі. *Фестивальний конкурс* // Який демонструється чи демонструвався на кінофестивалі” [4: 1533] та дієслово *фестивалити*, яке трапляється в стилістично знижених сферах комунікації, одним із значень якого є: „1) приємно проводити час. <...> і ви б фестивалили від забігальківки до забігальківки <...> (С. Пешковський, Щоденний жезл) [11: 270].

ФЕСТИВАЛЬ КАВИ, -ю, -и, ч. МІСЬКЕ СВЯТО „НА КАВУ ДО ЛЬВОВА”, МІСЬКЕ СВЯТО КАВИ, СВЯТО КАВИ, МІСЬКИЙ ФЕСТИВАЛЬ КАВИ

**кав'ярня / каварня, кавоман, кавувати, кавуся, кавця, кавниця / кавничка, кавник, кавоварка, кавомолка / кавомлинок, кав'ярник / каварник / кавник, кавувати, кавовий*

Восени (наприкінці вересня) у Львові вже упродовж трьох років відбувається гастрономічний фестиваль „На каву до Львова”, який відразу увійшов до переліку святкувань, що є візитною карткою міста. Фестиваль триває два (три) дні (останній день – неділя).

Фестиваль кави є ще дуже молодим. У 2007 році відбулася прем'єра фестивалю кави у Львові. Свято одразу сподобалося львів'янам і гостям міста – любителям магічного кавового напою.

Організатори свята намагаються підтримати імідж Львова як східноєвропейської столиці кави, а саме: кавової столиці Галичини.

Львів завжди вважали містом кав'ярень. Кавова культура міста творилася багато століть і пов'язана з іменем Юрія-Франца Кульчицького, вихідця з Львівщини, який відкрив у Відні першу каварню „Під синьою пляшкою” („Hof zur Blauen Flasche”).

Постать цієї видатної історичної особи (Юрій-Франц Кульчицький брав участь у визволенні Відня від турків у 1683 році) є символом фестивалю кави. Львів'яни вважають заслуги Кульчицького значними, адже він призвичаїв до кави віденців (запропонував каву з молоком і медом – кава по-віденськи), а згодом кавова традиція швидко дійшла до Львова.

На фестивалі організують конкурс на кращу кав'ярню міста, де за звання змагаються провідні кав'ярні міста, які мають запропонувати найсмачніший рецепт львівської кави (кави по-львівськи).

Кавоманам пропонують тур кав'ярнями, які беруть участь у святковому конкурсі. Там вони можуть скуштувати „фестивальної кави” (кави, яку готують на

фестивалі).

Головними персонажами фестивалю є Кавові Король та Королева, які вітають Кавове Королівство. Кульмінацією свята є кавовий тур Короля та Королеви, які мандрують каретою львівськими кав'ярнями, смакують каву та згодом оголошують переможця свята кави – найкращу кав'ярню Львова.

Головна частина фестивалю „До Львова на каву” класично відбувається у дворіку місцевої ратуші (у середньовічній Україні, а також деяких європейських країнах – орган самоврядування і будівля, у якій розташовано його).

Учасники фестивалю зможуть дізнатися про своє майбутнє, повороживши на каві.

На центральній площі міста – Площі Ринок, – проходять майстер-класи, на яких провідні баристи (барісти) – майстри приготування кави, – вчать готувати напій, демонструють свої навички в малюванні на каві (так зване „лате-арті”).

Кавовари – майстри кавової справи – варять різні сорти кави просто неба і пропонують скоштувати усім, хто бажає.

Кава додає Львову особливого шарму, своєрідного стилю; це його філософія і стан душі кожного мешканця.

Львів'яни ніжно називають каву „кавусею” (розмовне „кавуся”), „кавцею” (розмовне „кавця”); несмачну, рідку – „люрою” (розмовне „люра”).

Смачна кава і приємне спілкування – невід'ємні атрибути львівської кав'ярняної культури.

Кавування (пиття кави) у Львові вважають західноукраїнською версією східних чайних церемоній. Для справжніх львів'ян пиття кави є ритуалом, витонченою церемонією, суспільною традицією.

Львівське запрошення „на каву” означає і просто зустріч з друзями, і побачення, і ділову зустріч. За філіжанкою (чашкою) кави львів'яни приємно проводять час і вирішують важливі справи.

Львів'яни іноді називають кав'ярні кнайпами (кнайпа → від нім. Кнеіре – трактир, шинок, корчма).

Щорічне свято кави супроводжує черговий випуск газети фестивалю з однойменною назвою „На каву до Львова”.

На міському фестивалі кави діє кавовий ярмарок, де можна придбати каву та кавовий посуд, як-от: кавник (посуд, де тримають зварену каву), турка (посуд, у якому заварюють каву; джезва), млинок до кави (кавомолка, кавомлинок) та ін.

Під час святкування фестивалю у 2009 році оголошено про створення у Львові Музею кави.

****Осінь у Львові пахне кавою. Сьогодні у місті Лева починається щорічний фестиваль, присвячений стародавньому диву. Три дні у десятках кав'ярень-учасниць фестивалю триватимуть запашні вибори найкращого напою та людини, яка найсмачніше його варить. Відвідувачі оцінюватимуть і каву, і сервіс закладів. Згодом організатори голоси підрахують та оголосять найкращу кав'ярню міста...

Справжня львівська кав'ярня повинна запропонувати вам не менше десяти видів кави. А персонал – вміти зрозуміти побажання клієнта та допомогти вибрати напій за смаком. Тому на три дні кавового фестивалю Львів стане містом побачень. Побаченням людини, золоті осені та кави (Іван Кривий, Юрій Рура „У Львові починається щорічний фестиваль кави”).

***Мода на каву зародилася у Львові в XVIII ст., хоча напій цей був відомий і раніше. Адже перша каварня в Україні та Речі Посполитій виникла у 1672 р. в Кам'янці-Подільському. Було тих каварень там аж цілий десяток, і заснували їх турки. Щойно у 1683 р. з'явилася каварня Юрія Кульчицького у Відні...

Приготування кави поволі перетворюється на ритуал і вже практично кожен кавоман може похвалитися своїм рецептом запарювання” (Юрій Винничук. „Тасмниці львівської кави”)

***Поворожи собі на каві моїх очей,

Злий серця віск в криницю долі, лиш жаль ночей,
Віддай життя і насолоду за пісні сум і серця вроду,
І не вмикай сьогодні світло для моїх дум.
Життя зійшло за грати смерті, і падав сніг,
І віхола змітала квіти за твій поріг,
Мене чекав, тобі здавалося, дурманом серце наливалось,
А кава стигла, застигала, хоч був вогонь

(Ольга Богомолець. „Поворожи собі на каві моїх очей”).

Окремого розгляду і термінного означення потребує найменування ярмарків, оскільки цей вид діяння, який, з одного боку, пов'язаний з економічною сферою (**ярмарок**, -рку, ч. Торг, який влаштовується регулярно, в певну пору року і в певному місці для продажу і купівлі товарів. *Книжковий ярмарок*” [4: 1646]), а, з іншого, має давню історію та традиції, які дозволяють ідентифікувати його як важливий компонент етнокультурної константи українського народу.

Зважаючи на специфіку ярмарків як виду діяння, в ономастичній терміносистемі бракує терміна, який би міг його ідентифікувати і точно означити. Найменування ярмарків ми не можемо віднести до **геортонімів** (див. вище), оскільки у контексті цього культурно-економічного явища святкування займає лише окремий аспект, а перманентно важливою є економічна складова (продаж / купівля товарів)

У науковому обігу існує термін **агоронім** (ἀγορά ή ... „2) ринок, базар” [6: 18] + ὄνομα, τό – „1) ім'я; прізвище, кличка” [6: 581]) – „Вид урбаноніма... Назва міської площі; ринків” [7: 27], який також не може означити ярмарки, оскільки належить до розряду топонімів та означає місце, де відбувається продаж / купівля товарів).

Найбільш придатним для означення цього виду діяння має бути термін, який розкриває природу такого явища як ярмарок. З огляду на це пропонуємо термін **панегіронім** („πανηγύρι, то – 1) свято (частіше релігійне); народне гуляння; бенкет, урочистість, веселощі; 2) ярмарок; 3) гармидер, метушня” [6: 595] + ὄνομα, τό – „1) ім'я; прізвище, кличка” [6: 581]) – вид ідеоніма; власна назва ярмарку.

Зрозуміло, що в процесі проведення ярмарку стратегічною була його економічна складова (товарообмін), однак класичні українські ярмарки були до певної міри яскравим колоритним явищем, своєрідним видовищем. Традиційно ярмаркування на території давньої України було доволі розвиненим, адже „ярмарковий рух ... має багатотисячолітню історію” [3]. Уже „починаючи з 16 ст. ярмарки влаштовували у середніх та великих містах. Найбагатшими були осінні торги, а також ярмарки перед великими святами” [13: 263].

Від слова **ярмарок** утворено чимало похідних, що свідчить про особливе місце лексеми у системі мова, а зокрема у її словотвірній підсистемі: **відіменний прикметник** „ярмарковий, -а, -е. Прикм. до ярмарок. // у знач. ім. ярмарковий, -вого,

ч. Той, хто продає або купує на ярмарку. // Який буває на ярмарку, власт. ярмаркові” [4: 1646]; „**ярмаркóвище**, -а, с., розм. Місце, де буває ярмарок” [4: 1646], тобто „ярмаркова площа” [10: 941]; найменування дії: „**ярмаркува́ти**, -у́ю, -у́єш, *недок.*, розм. Брати участь у ярмарку, торгувати на ярмарку. // Влаштувати ярмарок” [4: 1646]; назва дії за значенням: „**ярмаркува́ння**, -я, с., розм. Дія за знач. **ярмаркува́ти**” [4: 1646]; назва особи, що причетна до ярмарку: „**ярмарча́нин**, -а, ч., розм. Той, хто продає або купує на ярмарку” [4: 1646]; назва місця, де відбувається ярмарок: „**ярмарчи́ще**, -а, с., розм. Те саме, що **ярмаркóвище**”; „**ярмарчи́ще** розм. *Весь вигін — ярмарковище — був запруджений возами (А Головка); Соколяти — сусіднє з нами велике торговите село над Ворсклою, де під ярмарчище було відведено півстепу рівної рівнини*” [10: 941].

Трапляється лексема ярмарок у структурі фразем та стійких порівнянь: „**як (мов, ніби і т. ін.) собáка [на ярмарку]**, з сл. пропадати, пропасти і под. Безслідно. — *Держись...— пригрозив він йому [сину], — а то пропадеш, як собака га ярмарку! (Панч)...*” [12: 839]; „**їхати (поверта́ти) з ярмарку (з то́ргу)**. Ставати немолодим; старіти. *Безнадійні думки, що не на ярмарок він їде, а з ярмарку — отже, ні на що більше сподіватися, бо все найкраще, всі творчі вершини лишилися десь далеко позаду... (Шовк.); [Марина] Але ж годя твої такі, що не на ярмарок їдеши, Прокопе, а вже порядно, як з ярмарку повертаєши (Корн.)*” [12: 358]; **наче ярмарок**: *У кривчуківському лісі, кажуть, наче ярмарок — гук, огром (Марко Вовчок)* [9: 323].

У мові лексема **ярмарок** має переносне значення: „перен. розм. Місце скупчення кого-, чого-небудь, де багато шуму, галасу, велике пожвавлення і т. ін.” [4: 1646]. У переносному значенні лексема є компонентом розлогого синонімічного ряду: „**га́лас** (безладне звучання багатьох голосів), **гам**, **га́мір**, **крик**, **бу́ча**, **кри́княва** розм., **зик** розм., **огро́м діал.**, **за́колот** розм., **гармі́дер** розм., **базáр** розм., **ярмарок** розм., **ре́йвах** розм., **кага́л** розм., **ша́рварок** розм., **тарара́м** розм., **калаба́лік** розм... —... *До приймальні зайшов Гаманюк... — Що це в тебе за ярмарок? — спитав невдоволено. — ... Такий сьогодні прийом, — пояснила півголосом [Христя] (М. Ю. Тарнавський)*” [9: 323].

СОРОЧИНСЬКИЙ ЯРМАРОК, -ого -ку, ч., **НАЦІОНАЛЬНИЙ СОРОЧИНСЬКИЙ ЯРМАРОК**

***Сорочинці**

Сорочинський ярмарок – один з найвідоміших ярмарків в Україні, який відбувається у селі (колишньому містечку) Великі Сорочинці Миргородського району на Полтавщині. Варто зауважити, що ярмарки отримували назву від того населеного пункту, де вони відбувалися.

Ярмарки на території України влаштовуються регулярно, в певну пору року і в певному місці для продажу і купівлі товарів. Їх розташовували на великих територіях, як правило, поза містом, містечком, селом. Головна ярмаркова площа Сорочинського ярмарку – Жабокрицький майдан села Великі Сорочинці.

Ярмарок у Великих Сорочинцях проводять щорічно в останні дні серпня і триває він 5 днів. Існував цей ярмарок віддавна (точна дата заснування невідома), однак відомим він став завдяки творчості великого земляка Миколи Гоголя (видатного письменника), який розповів про цей ярмарок у однойменній повісті „Сорочинський ярмарок”.

Щороку на ярмарку відбувається костюмоване дійство, де головними персонажами є Микола Гоголь – символ ярмарку та герої його творів.

Культура ярмаркування на території давньої України була доволі високою, а ярмарковий рух – розвиненим. У 40-х роках XIX ст. на території України діяло 12 тисяч ярмарків.

З часу свого заснування Сорочинський ярмарок, як і інші ярмарки України, проіснував до 20-х років XX століття. Відтоді ярмарки припинили проводити.

З 1966 року почали відроджувати давню традицію ярмаркування. Відновлюють і Сорочинський ярмарок. На нього з'їжджалися представники організацій, підприємств не лише України, а й учасники з-за кордону. Традиційно ярмарок відвідує Президент України і керівники держави.

Ярмарок складно описати і змалювати, його потрібно побачити, відчути. Сорочинський ярмарок відвідує багато туристів, які можуть побачити цікаве дійство, придбати оригінальні вироби, сувеніри. З кожним роком ярмарок розширює культурно-мистецьку програму. На території проведення ярмарку є етнографічна зона (її утворюють давні українські забудови – хати (будинки) з господарськими будівлями, громадські будівля, церква та ін.) та два містечка майстрів.

Упродовж ярмарку на його території розташовано декілька сцен, де відбуваються концерти українських виконавців.

У 1999 році, згідно з указом Президента України, Сорочинський ярмарок має статус національного.

У 2008 році Україна запропонувала внести цей захід в Репрезентативний список нематеріальної культурної спадщини людства під егідою ЮНЕСКО.

Щорічний ярмарок супроводжує черговий випуск газети фестивалю, що має однойменну назву „Сорочинський ярмарок”.

** їхати з ярмарку; пропасти як пес на ярмарку

**** „Та років із тридцять буде тому, коли шлях, верстов за десять до містечка Сорочинців, кипів людом, що поспішав з усіх околиць і далеких хуторів на ярмарок. З ранку ще тяглися нескінченною валкою чумаки із сіллю та рибою. Гори горшків, закутаних у сіно, поволі сунули, здається, нудьгуючи з своєї неволі й темряви; подекуди тільки якась яскраво розмальована миска чи макітра хвостовито вигулькувала з високо нагромадженого на возі плота і привертала розчулені погляди аматори тої розкоші. Багато з подорожніх поглядало з заздрістю на високого Гончара, володаря цих коштовностей, що, повільно ступаючи, ішов за своїм крамом, дбайливо закутуючи глиняні свої джанджикі та чепурушки осоружним для них сіном” (Микола Гоголь „Сорочинський ярмарок”).

**** „Я дуже люблю цей найкращий у світі ярмарок – Національний Сорочинський, його учасників і відвідувачів, і роблю все для того, щоб для людей це було справжнє свято, яке запам'яталося б надовго і лише з найкращого боку. Всі, хто приїздить на ярмарок, повертаються додому не з порожніми руками. Хто – гарним виторгом, хто – з вдалимі покупками, а всі – з враженнями. Я постійно спілкуюся з людьми, дізнаюся про їх думку, мене цікавить те, що вони говорять про ярмарок. А газета „Сорочинський ярмарок”, яку я видаю, дає можливість значно збільшити таке спілкування і, окрім того, вона залишається у кожного як яскраве і приємне нагадування про серпнєве свято – Національний Сорочинський ярмарок і бажання повернутися туди ще і ще раз” (С. Свищева, керівник проекту Національний Сорочинський ярмарок, газета „Сорочинський ярмарок”).

Вивчаючи нерідну мову, чужоземець має звертати особливу увагу на онімні реалії тієї мови, яку він засвоює. Вивчення пропріального коду чужої мови (у

нашому випадку української) студентами-чужоземцями дозволить розкрити природу, механізми номінації та специфіку онімного означення української мовнокультурної дійсності.

1. Антонів Л. Лінгвокраїнознавчий словник власних назв української мови: Зошит 2. Назви релігійних свят. Серія „Теорія і практика викладання української мови як іноземної” – Вип. 3. – Львів, 2006.
2. Бацевич Ф.С. Словник термінів міжкультурної комунікації / [уклад.: Ф.С. Бацевич]. – К., 2007.
3. Бугрий Е.В. Традиционные ярмарки Левобережной Украины: история и современность // <http://intkonf.org/doctor-pedagog-nauk-bugriy-ev>
4. Великий тлумачний словник сучасної української мови (з дод. і допов.) / Уклад. і голов. ред. В.Т. Бусел. – К., 2005.
5. Добрусинець Д.І. Лінгвокраїнознавчий словник власних назв української мови: Зошит 3. Назви державних свят і пам'ятних дат. Серія „Теорія і практика викладання української мови як іноземної” – Вип. 4. – Львів, 2006.
6. Новогреческо-русский словарь: Около 67 000 слов / [Под ред. П. Пердикиса и Т. Паподопулуса]. – М., 1993.
7. Подольская Н.В. Словарь русской ономастической терминологии / Н.В. Подольская ; [отв. ред. А.В. Суперанская]. – 2-е изд., испр. и доп. – М., 1988.
8. Словник іншомовних слів / [уклад. Л. О. Пустовіт, О. І. Скопненко, Г. М. Сюта, Т. В. Цимбалюк]. – К., 2000.
9. Словник синонімів української мови: В 2 т. / [уклад. А.А. Бурячок, Г.М. Гнатюк, С.І. Головащук та ін.]. – К., 2006. – Т. 1.
10. Словник синонімів української мови: В 2 т. / [уклад. А.А. Бурячок, Г.М. Гнатюк, С.І. Головащук та ін.]. – К., 2006. – Т. 2.
11. Ставицька Л. Короткий словник жаргонної лексики української мови: Містить понад 3200 слів і 650 стійких словосполучень / [уклад. Леся Ставицька]. – К., 2003.
12. Фразеологічний словник української мови / [уклад: В.М. Білоноженко та ін.]. – К., 1993. – У 2 кн.
13. Україна в словах: Мовокраїнознавчий словник-довідник: Навчальний посібник / [упор. і кер. авт. кол. Н. Данилюк]. – К., 2004.
14. Языковая картина мира и системная лексикография / [В.Ю. Апресян, Ю.Д. Апресян, Е.Э. Бабаева, О.Ю. Богуславская и др.]. – Отв. ред. Ю.Д. Апресян. – М., 2006.

**LINGUISTIC AND AREA STUDIES DICTIONARY OF PROPER NAMES
IN THE SYSTEM OF TEACHING THE UKRAINIAN LANGUAGE TO A
FOREIGN AUDIENCE (ON THE MATERIAL OF NAMES FESTIVALS, FAIRS,
HOLIDAY / CELEBRATION)**

Halyna Tymoshyk

Ivan Franko National University of L'viv

Systematization and research of toponyms and panegonyms in the light of lexicographic treatment belong to the sphere of permanently important tasks of linguodidactics. These phenomena represent a separate fragment of the language reality which reveals a special mentality and understanding of the world by a separate ethnos.

Key words: toponyms, panegonyms, onomastic realia, ethnocultural specific of toponyms and panegonyms.

**ЛИНГВОСТРАНОВЕДЧЕСКИЙ СЛОВАРЬ СОБСТВЕННЫХ
НАЗВАНИЙ В СИСТЕМЕ ПРЕПОДАВАНИЯ УКРАИНСКОГО ЯЗЫКА ДЛЯ
ИНОСТРАННОЙ АУДИТОРИИ (НА МАТЕРИАЛЕ НАЗВАНИЙ
ФЕСТИВАЛЕЙ, ЯРМАРОК, ПРАЗДНИКОВ / ПРАЗДНОВАНИЙ)**

Галина Тимошик

Львовский национальный университет имени Ивана Франко

Систематизация и изучение топонимов и панегонимов сквозь призму лексикографической обработки принадлежит к сфере чрезмерно важных заданий лингводидактики. Эти проприальные реалии представляют отдельный фрагмент языковой действительности, которая выявляет особое мировосприятие и мироощущение отдельного этноса.

Ключевые слова: топонимы, панегонимы, онимные реалии, этнокультурная специфика топонимов и панегонимов.